

SFP:S SKATTEPOLITISKA PROGRAM 2014

Beskattningens roll

Målet med vår beskattning bör vara att samla in tillräckligt med pengar för att kunna upprätthålla vårt nordiska välfärds-samhälle. Skatter bör uppbäras effektivt och rättvist och grunda sig på betalningsförmåga. Beskattningen ska också motivera till arbete och företagande, den bör främja ekonomisk tillväxt och sysselsättning. Bara genom en hållbar tillväxt och en hög sysselsättningsgrad kan välfärdssamhället garanteras, även på lång sikt.

Skattesystemet utgörs av många olika delar. För att göra det möjligt att bedöma hur systemet fungerar måste helheten, istället för delarna, vara utgångspunkten för bedömningen. Dagens beskattningssystem är resultatet av decenniernas arbete med olika reformer där varje enskild del i sig haft sina motiv, men resultatet är en svåröverskådlig helhet. De många olika delarna gör helheten svårgreppbar såväl för den enskilde skattebetalaren som för näringslivet och entreprenörer. Målsättningen bör vara ett lättbegripligt, förutsägbart och rätlinjigt system som inger förtroende hos såväl samfund som enskilda skattebetalare och näringsidkare.

I Svenska folkpartiets skattepolitik är den enskilda medborgaren i fokus. I ett land där totalskattegraden är hög bör särskild uppmärksamhet ägnas åt att garantera ett välfungerande skattesystem, det vill säga rättvist, neutralt, robust, kostnadseffektivt, rättssäkert och välkoordinerat skattesystem i förhållande till den omgivande världen. För att skattesystemet på sikt ska vara hållbart och så att skatteuttaget kan genomföras för att täcka kostnaderna för samhällsservicen är det viktigt att beskattningen har hög legitimitet och känns motiverat för skattebetalarna. Beskattningen är också ett redskap att minska inkomstklyftorna.

Beskattningen bör utformas så att köpkraften hos löntagare och pensionärer tryggas och att företagare och näringslivet sporras till ekonomisk aktivitet. Stark köpkraft hos hela befolkningen är ett gemensamt intresse och en förutsättning för ekonomisk tillväxt och för en hög sysselsättningsgrad. Samtidigt är det just köpkraften som ofta drabbas då beskattningen måste stramas åt på grund av skral ekonomi i stat och kommun. Finlands totalskattegrad (45,7 procent år 2014) hör till de absolut högsta bland EU-länderna och den stiger de närmaste åren till över 46 procent. Det här förklarar varför vi inte längre kan balansera ekonomin genom att höja totalskattegraden. Att fortsätta höja skatterna leder till en ond cirkel där höjda skatter inte på sikt ger balans i de offentliga finanserna då köpkraften minskar och tillväxten avtar.

SFP:s centrala prioriteringar i skattepolitiken

- **Beskattningen ska** vara rättvis och effektiv.
- **Skattesystemet ska** vara begripligt, robust och förutsägbart.
- **Det rådande** skattesystemet ska vara legitimt i medborgarnas och näringsidkarnas ögon.
- **Som allmän** målsättning ska vara att eftersträva breda skattebaser och rimliga skattesatser.
- **Beskattningen ska** till sin procentsats och sin konstruktion vara internationellt konkurrenskraftig.
- **Beskattningen ska** på ett balanserat sätt utjämna inkomstskillnader i vårt samhälle.

Finland och den internationella skattekonkurrensen

Inom den Europeiska unionen finns inte någon generell gemensam skattekordinering gällande skattenivåer. De enda skattereglerna gäller momsens och dess nivåer.

Medlemsländerna konkurrerar med varandra genom att sänka olika skatter eller erbjuda skatteincentiv. Det här är främst framträdande i frågan om företagsbeskattningen. Som ett led i skattekonkurrensen har Finland sänkt sin samfundsskatt med 9 procentenheter sedan 2004, men fortsättningsvis har många medlemsländer inom unionen en lindrigare företagsbeskattning än vi har. Trots att SFP är för konkurrens så anser vi att detta är en ond cirkel som eroderar skattebasen. Cirkeln borde brytas genom att införa miniminivåer inom företagsbeskattningen på EU-nivå. Därtill kunde man komma överens om spelregler på EU-nivå för att undvika aggressiva nationella skatteincentivprogram samt öka samarbetet för att underlätta utbyte av information skattemyndigheterna emellan.

I en god skattepolitik ingår också skatteavtal som eliminerar internationell dubbelbeskattning av inkomst och förmögenhet då beskattningsrätten på inkomst och förmögenhet fördelas mellan de länder som ingått skatteavtal. Finland borde eftersträva skatteavtal med goda villkor för källskattesatsen och definitionen av fasta driftställen för att sporra internationella koncerner att investera i Finland.

SFP jobbar för att Finland får ett heltäckande nät av inkomstskatteavtal. Finland har ingått skatteavtal med runt 70 stater. Jämförelsevis har Sverige skatteavtal med drygt 100 stater.

Skatteflykt

För att förhindra skatteflykt och aktivt kringgående av skatt krävs aktiv internationell reglering. Frågan om skatteflykt är både en lokal och en global fråga med många olika aktörer inblandade. För att öka skatterättvisan i världen och hitta en lösning krävs politisk vilja och tydliga beslut. Det internationella samarbetet är avgörande och alla berörda partner ska välkomnas till förhandlingsbordet.

Skatteflykt sker på många olika sätt. Därmed finns det inte en enkel lösning på problematiken. Öppenhet, transparens och rapportering spelar en avgörande roll. Därför behövs landspecifik rapportering. Vidare måste också uppgifter om ägare och förmånstagare hos företag vara tillgängliga för myndigheterna. Det bör också finnas regler om automatiskt informationsutbyte vid internationella transaktioner.

Skatterna

I Finland indelas beskattningen i personbeskattning (beskattning av förvärvsinkomst, kapitalinkomst, ränteinkomst, arv- och gåvoskatt, överlåtelseskatt), accisbeskattning (t.ex. tobak, läsk, övrig dryck, alkohol, bränslen, el, avfall), fastighetsskatt, näringsbeskattning (samfundsskatt, beskattning av näringsidkare, jord & skogsbruk, näringsammanslutning), mervärdesbeskattning, beskattning av vägtrafik (bilskatt) och tullbeskattning.

Inkomstskatter

Den beskattningsbara inkomsten bestäms i stats- och kommunalbeskattningen på basis av bruttoinkomsten och på avdrag som görs på den. Skatterna på all förvärvsinkomst bestäms utgående från den beskattningsbara inkomsten samt de skattesatser och avgifter av skattenatur som tillämpas på den. Genom grundavdraget som stöder dem med mindre inkomster blir kommunalskatten till vissa delar progressiv.

En hög inkomstskatt har negativ effekt på köpkraften och sysselsättningen. Därför bör inkomstskatten vara så låg som de ekonomiska förutsättningarna tillåter. Samtidigt bör inkomstbeskattningen basera sig på progressivitet, så att de som tjänar mera även betalar mera skatt. Skattepolitiken ska utgå från att det alltid ska löna sig att arbeta.

Skattesystemet bör vara så enkelt och transparent som möjligt, så att alla medborgare vet vad de betalar skatt för och varför. Avdrag och skattelättnader bör vara så rättvisa som möjligt, och ha en märkbart positiv effekt. Beskattningen ska heller inte påverka en inkomst flera gånger, vilket betyder att vi ställer oss kritiskt till dubbel beskattning såsom arvs-, gåvo- och förmögenhetsskatt.

Flitfällor

Med flitfällor menas mekanismer genom vilken enskilda eller grupper av individer förhindras eller har svårt att förbättra sin ekonomiska situation.

I välfärdsstater är inkomstfällorna kopplade till bidragssystemet: man har inte råd att ta ett arbete för att bidragsbortfall,

inkomstskatt och ökade kostnader (arbetsresor, dagvård för barn etc.) inte uppvägs av de ökade inkomster som lönen innebär. Också då arbete i princip lönar sig kan den direkta inkomstökningen vara obetydlig – eller så kan likviditetsproblem omöjliggöra en del anställningar, om till exempel utbetalning av bidrag upphör och dagvård måste betalas innan lönen utbetalas.

Förvärvsinkomstskatten måste därför sporra till sysselsättning. Det här betyder inte att vi ska frångå beskattningens progressivitet, men det får inte uppstå situationer där folk avstår från mera arbete på grund av att en så stor del av inkomsten kommer att gå till skatt.

Vi anser att allt utfört arbete är värdefullt. Därför ska vi sänka trösklarna på arbetsmarknaden och se till att det alltid är lönsamt att ta emot ett jobb.

SFP vill utveckla det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa så att det blir mera sporrande och förpliktiggande att söka arbete. Ett steg i rätt riktning har tagits när det infördes ett skyddat belopp av arbetsinkomster i utkomstskyddet för arbetslösa. Det och förändringar i bostadsbidraget ska möjliggöra att personer som är beroende av dessa ska kunna ta emot jobb. Sedan år 2011 har regeringen höjt utkomststödet och grunddagpenningen för arbetslösa med 120 euro per månad, makans eller makens inverkan på arbetsmarknadsstödet har avlägsnats och förvärvsinkomst- och grundavdraget har höjts. Centralt är att inkomstbeskattningen synkroniseras med stödformer så att aktivitet och medverkan i arbetslivet är mer lönsamt än passivitet.

Bolags- och kapitalskatter

Inom företags- och kapitalinkomstbeskattningen är det av stor vikt att beskattningen är förutsägbar och långsiktig. Ständiga konjunkturbetingade skatteskärpningar förstör klimatet för företagande och skrämmar bort placeringar.

Den sammanlagda skattebördan på avkastningen av näringsverksamhet i bolagsform bör inte vara strängare än beskattningen av avkastningen på andra typer av investeringar och placeringar. När det gäller investeringar av kapital i ett bolag bör beskattningen inte behandla främmande kapital mera gynnsamt än eget kapital.

I praktiken betyder detta att bolagets skattesats och skatten på utdelning av nettovinsten sammanlagt inte bör vara högre än skatten på avkastningen av ränte- eller hyresinkomster. Vår nuvarande modell (20% bolagsskatt samt stegvis ökande beskattning av dividendinkomster enligt en relativt komplicerad modell) uppfyller denna målsättning endast så länge dividendinkomsterna inte överskrider vissa gränser.

Bolagsskattesatsen bör vara konkurrenskraftig. Hela skattefältet är starkt konkurrensutsatt. Alla länder tävlar sinsemellan om investeringar, om goda ägare och om goda skattebetalare.

I utformandet av företagsbeskattningen ska konsekvenserna för sysselsättningen alltid bedömas. SFP har beredskap att pröva reserveringsmodeller i beskattningen om dessa har påvisbart gynnsamma effekter för beredskapen att sysselsätta arbetskraft.

Beskattningen av ensamföretagare och småföretag

Vi vill skapa tillväxt, fler företag och fler arbetsplatser för att kunna finansiera ett välfärdssamhälle med service av hög kvalitet. Det förutsätter ett sporrande skattesystem som lockar till fler utförda arbetstimmar, inhemska ägande samt investeringar i både maskiner och personal. Målet är en konkurrenskraftig företagsbeskattning med skatteincitament för sysselsättande företag.

För ensamföretagare och mindre företag kan förutsättningarna underlättas genom förbättrad betalningsförmåga, till exempel genom att betalningen av mervärdesskatten görs enligt kontantprincipen. Det betyder att företagaren skulle betala mervärdesskatten först när kunden har betalat fakturan.

I dagens läge bör företagaren enligt huvudregeln betala mervärdesskatten den andra månaden efter faktureringsmånaden, oberoende om kunden har betalat fakturan eller inte. Vi tycker att det ska vara lätt att anställa den första arbetstagaren. Detta underlättas genom att stödet för anställandet av den första arbetstagaren utvidgas till att gälla hela landet och att man tillåter användningen av en provotid på sex månader för den förstanställda. När en företagare anställer en arbetstagare är arbetsgivaren skyldig att ta hand om arbetstagarens pensionsskydd. Denna arbetsgivaravgift kunde vara lägre under det första året.

Mervärdesskatt

Finland har redan i dag en högre allmän momsskattesats än de flesta andra europeiska länder. Detta främst som en följd av skattehöjningar på senare år. Samtidigt upprätthåller vi ett flertal lägre momsskattesatser. Ett förslag som lagts fram är möjligheten att sänka den allmänna momsskattesatsen ifall de lägre momsskatteklasserna avskaffades. Konsekvenserna av en dylik lösning borde utredas och förslaget granskas allvarligt.

Övriga skatter och avgifter av skattenatur

Arbetsgivaravgifter

Arbetsgivarens förpliktelser är många och komplicerade. Den slutliga kostnaden för en anställning är svår att förutspå och den administrativa bördan är i obalans särskilt vid tillfälliga anställningar. Detta leder till att allt för många betalar svart för tjänster som städerskor, barnvakter och hantverkare producerar. Andra låter helt bli att köpa tjänster. Man kan inte förvänta sig att hushåll eller småföretagare anlitar en bokföringsbyrå för att hantera sporadiska anställningar. Det borde vara enkelt att anställa och att anlita tjänster.

Inom ramen för statens elektroniska tjänster bör utvecklandet av servicen fortsätta, så att arbetsgivare på ett smidigt sätt i förväg kan försäkra sig om anställningens totala kostnad.

Det är problematiskt att utföra löne- och avgiftsbetalningarna eftersom betalningsmottagarna oftast är fem till antalet (lönetagaren, skatteförvaltningen, arbetslöshetsförsäkringsfonden, pensionsförsäkringsbolaget och olycksfallsförsäkringsbolaget). Det bör därför vara möjligt att betala in förskottsinnhålningen, arbetsgivaravgifterna och alla försäkringsavgifter till endast en mottagare, som vid behov distribuerar betalningarna vidare till slutliga mottagare.

Arbetsgivaravgifterna bör hållas på en moderat nivå för att hålla tröskeln för nyanställningar låg.

Fastighetsskatt

Fastighetsskatt betalas årligen till kommunen på basis av fastighetens värde. Fastighetsskatten tillfaller den kommun där fastigheten är belägen. Fastighetsskatten tenderar att bli en allt viktigare skatt för kommunerna. En återhållsamhet i fråga om skatteuttaget rekommenderas dock eftersom fastighetsskatten inte beaktar den beskattades betalningsförmåga. SFP anser inte att det är motiverat att utvidga fastighetsskatten till jord- och skogsbruksmark.

Arvs- och gåvoskatt

SFP vill slopa arvsskatten och ersätta den med ett system som stöder generationsväxlingar och som tillämpas i Sverige och Norge. En stor förlorare med dagens arvsskatt är företagets ägare som står inför generationsväxlingar, men skatten kan också slå hårt mot medborgare som har svårt att betala skatt på det som de ärver av sina anhöriga.

Sverige slopade arvs- och gåvoskatten år 2004 och Norge år 2014. Arvs- och gåvoskatten inbringar i Finland en årlig summa på ungefär 500 miljoner euro. Genom att istället beskatta realiserad överlåtelsevinst skulle skatteintäkten enligt PTT:s beräkningar inbringa 400 miljoner euro.

Ett system med beskattning av överlåtelsevinst tar bättre hänsyn till skattebetalarnas faktiska betalningsförmåga, vilket är eftersträvänsvärt.

Genom införandet av den svenska modellen, med beskattning av realiserad överlåtelsevinst, ges arvtagaren till företag större möjlighet att investera och anställa flera människor.

Accisbeskattning

Accis betalas till staten för inhemska produkter, för produkter som mottagits från ett annat land inom gemenskapen samt för accisbelagda produkter som importerats till Finland från ett område som ligger utanför gemenskapens accisområde. Acciser uppstår på alkohol och alkoholdrycker, tobaksprodukter, flytande bränsle, elström och vissa bränslen samt läskedrycker. Även avfallsskatten och oljeavfallsavgiften är av accistyp.

Miljö- och energiskatter

En miljöskatt definieras som en skatt på en mätbar fysisk faktor med negativ effekt på miljön. Exempel på miljöskatter som används för att minska den negativa effekten på miljön är statens avfallsskatt, pantsystemet för flaskor och handel med utsläppskvoter. Beskattningen kan alltså användas som ett instrument exempelvis i bekämpningen av klimatförändringen och för säkrandet av begränsade naturresurser.

Genom strängare beskattning av de energiformer som förorenar mest i förhållande till nyttan uppmuntras energiproducenterna att se över sina energikällor. En kostnadseffektiv energiproduktion förutsätter teknologi- och kapitalsatsningar. Därför har statsmakten gått in för att stöda förnybara energiformer med olika stöd. Finland behöver också småskalig energiproduktion och etableringen av små energienheter får inte förhindras av föråldrad lagstiftning. SFP arbetar för en rättvis och effektiv energibeskattning som beaktar energikällans utsläpp så att förnyelsebara källor och torv beskattas betydligt lindrigare än mer förorenande energikällor.

Alkoholskatt och tobaksbeskattningen

Som ett styrinstrument i alkohol- och tobakskonsumtionen i Finland har staten använt rätt stränga skatter. Utmaningen på senare år har dock legat i en ökad så väl laglig som illegal import av så väl alkohol som tobaksprodukter. Skattemyndigheternas beräkningar har visat att ytterligare höjningar av alkoholskatten riskerar att leda till minskade skatteintäkter då importen som en följd av högre skatter ökat så märkbart. SFP anser att alkoholskatten ska vara högre gällande de starkare alkoholdryckerna medan de mildare alkoholorterna (vin och öl) ska beskattas lindrigare.

Personbilsbeskattningen

Personbilsbeståndet i Finland hör till EU:s äldsta. Beskattningen borde befrämja anskaffningen av nya och säkrare bränslesnåla bilar med litet CO₂-utsläpp.

Då bilskatten höjdes år 2012 blev skatteintäkterna betydligt lägre än finansministeriet budgeterat. Enligt bilimportörernas beräkningar skulle en halverad bilskatt öka nybilsförsäljningen och därigenom hålla skatteintäkterna på en oförändrad nivå. Dessutom skulle en ökad försäljning ha en sysselsättande effekt inom branschen.

SFP vill reformera bilskatten så att den befrämjar anskaffningen av nya och säkrare bränslesnåla bilar med litet CO₂-utsläpp.

Skatteavdrag

Vårt skattesystem innehåller i dagsläget många typer av skatteavdrag. En del av avdragen gynnar sysselsättningen, en del minskar på svartjobben och en del gynnar utsatta grupper i samhället. Därför är det viktigt med en diskussion och en utvärdering av skatteavdragens betydelse. SFP anser att alla skatteavdrag ska bedömas mot deras beräknade sysselsättande effekt. Införande av nya avdrag är motiverade om de bedöms stimulera sysselsättningen och den vägen bidra till skatteintäkter.

Hushållsavdraget är ett gott exempel på en avdragsform som bidrar till både skatteintäkter och förbättrad sysselsättning, därför kan den avdragsformen utvecklas ytterligare.

Ställningstaganden

SFP vill:

1. **Att den** progressiva inkomstskatten ska vara den skatt där vi eftersträvar möjligast låg skatteskala, eftersom inkomstbeskattningen korrelerar direkt med köpkraften och sysselsättningen.
2. **Att tillfälliga** tilläggsförvärvsskatter, som till exempel solidaritetsskatten, ska undvikas.
3. **Att skillnaden** mellan skatt på förvärvsinkomster respektive kapitalinkomster inte blir orimligt stor.
4. **Att beskattningen** ska styras från inkomstbeskattning till beskattning av miljö- och hälsobelastande konsumtion.
5. **Utveckla stats-** och kommunbeskattningen kostnadsneutralt för att lyfta den offentliga ekonomin ur krisen
6. **Att det** alltid ska löna sig att arbeta och att flitfällorna elimineras.
7. **SFP vill** reformera utkomstskyddet för arbetslösa så att det blir mera sporrande och förpliktigande att söka arbete.
8. **Synkronisera inkomstbeskattningen** med stödformer så att aktivitet och medverkan i arbetslivet alltid lönar sig.
9. **Att skatt** på arbete, pensioner och företagande inte skärps, utan att finländarnas köpkraft bibehålls.
10. **Att man** ska få behålla minst hälften av det man förtjänat, genom att sänka marginalsattesatserna till under 50 procent i alla inkomstklasser.
11. **Undvika progressivitet** i avgifter och avdrag.
12. **Återställa hushållsavdraget** till minst 2011 års nivå.
13. **Behålla samfundsskattesatsen** på en konkurrenskraftig nivå i förhållande till våra främsta konkurrentländer.
14. **Säkerställa att** dividendbeskattningen av icke-börsnoterade bolag fortsättningsvis återspeglar företagarens risktagning.
15. **SFP jobbar** för att ensamföretagare och småföretag ska kunna sköta betalningen av mervärdesskatten enligt kontantprincipen.
16. **Sänka tröskeln** att anställa i mindre företag.
17. **Utveckla arvsskatten** genom att gradvis ersätta den med överlåtelseskatt då arvet realiserar.
18. **Främja aktiesparandet** och befria dividendinkomster upp till 1 000 euro från skatt.
19. **Att fastighetsskatten** inte ska inkludera jord- och skogsbruksmark.
20. **Att allmännyttig** verksamhet ska vara befriad från skatt.
21. **Att företagsbeskattningen** inom EU harmoniseras genom att bland annat införa miniminivåer.
22. **Att man** inom EU utvecklar ett tydligare regelverk för landsvis redovisning av multinationella koncerners vinster och skatter, samt gör uppgifter om ägare och förmånstagare hos företag tillgängliga för nationella myndigheter.
23. **Att EU** ska ta en ledande roll i den internationella kampen mot skatteflykt.
24. **Arbeta för** en rättvis och effektiv energibesättning som beaktar energikällans utsläpp så att förnyelsebara källor och torv beskattas betydligt lindrigare än mer förorenande energikällor.
25. **Noggrant utreda** konsekvenserna av förenhetligad mervärdesskattesats ur ett köpkrafts- och sysselsättningsperspektiv.